

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
ЛІГА СТУДЕНТІВ АСОЦІАЦІЇ ПРАВНИКІВ УКРАЇНИ

**ПРАВОВІ ЗАСАДИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ
ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ТА БЕЗПЕКИ СУСПІЛЬСТВА**

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, 19-20 травня 2016 року)

Суми
Сумський державний університет
2016

Аудиторські фірми проводять ревізії фінансово-господарської діяльності суб'єктів господарювання і надають свої висновки стосовно законності й правильності здійснення фінансових операцій, відповідності ведення бухгалтерського обліку встановленим вимогам, достовірності фінансової звітності, несуть відповідальність за правильність аудиторського висновку.

Національний банк України є головною фінансовою інституцією у сфері грошового ринку. Він здійснює емісію грошей, і регулює грошовий обіг у країні. Важливим завданням Національного банку є організація ефективного функціонування кредитної системи. Проводячи реєстрацію комерційних банків він і видає ліцензії на окремі види банківських операцій (наприклад, валютні операції), і забезпечує проведення міжбанківських розрахунків та кредитування комерційних банків. [3].

Аналізуючи кризові явища у фінансовій і банківській системах України, можна зв'язати їх із загальною соціально-економічною кризою українського суспільства, наслідком якої є зменшення обсягів виробництва, труднощі з реалізацією створеного продукту із-за падіння сукупного попиту, погіршення фінансового стану підприємств, що значною мірою зумовлює неплатежі, породжує інші негативні явища.

Отже, Україна крок за кроком інтегрується до міжнародних фінансових ринків і наслідки глобалізаційних процесів стають дедалі відчутнішими для української фінансової системи. Процес становлення фінансів місцевого самоврядування має супроводжуватися запровадженням сучасної системи фінансового контролю та аудиту фінансових операцій і рахунків органів місцевого самоврядування, це доцільно покласти на Рахункову палату України. Основну частину завдань щодо життєзабезпечення територіальних громад слід покласти на органи місцевого самоврядування. Ці завдання потрібно чітко визначити, і вони мають бути обов'язковими на всій території держави, що забезпечить єдині стандарти якості та рівня життя громадян.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Опарін В. Фінансова система: теоретичні засади та практичні аспекти її розбудови // Фінанси України. - 2003. - № 9. - С. 49-51
2. Суганяка М. Місце і роль державного Ощадного банку у фінансовій системі України // Фінанси України. - 2001. - № 5. - С. 122-126
3. Проблеми та перспективи розвитку фінансової системи України // Вісник Національного банку України. - 1997. - № 11. - С. 32-34

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ МЕТОДИ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ, СПРЯМОВАНІ НА ЗАХИСТ ЕКОНОМІЧНИХ ІНТЕРЕСІВ КРАЇНИ

Трофименко Б. Ю.

*студент V курсу юридичного факультету
Сумського державного університету*

Науковий керівник: Гаруст Ю.В.

*д.ю.н., доцент кафедри АГПФЕБ юридичного факультету
Сумського державного університету*

Сучасна корупція це не одноразове явище, а системність протиправних кримінальних, адміністративних, дисциплінарних проступків, які направлені на підірив економічного ладу в країні з метою збагачення осіб, які мають певний вплив на суспільство. Можна навіть стверджувати, що корупція – це такий собі

неформальний інститут, бо вона має виражену форму, зміст, та певні соціальні функції.

Це явище підриває нормальне функціонування суспільства, його економічну складову, вбиває віру людей на подальший розвиток країни як цивілізованої держави.

Вітчизняні науковці по різному формулюють визначення корупції. Так М.П. Яблоков стверджує, що корупція – це систематичний підкуп посадових осіб законодавчої, виконавчої та судової влади, громадських та політичних діячів, який спричиняє прийняття ними рішень, що порушують закон або «неписані» суспільні норми, та їх здійснення часто на користь кримінальних структур, призводить до встановлення залежності від зазначених структур [1, с. 342]. Інший вчений Л.В. Багрія - Шахматова доводить, що корупція – це явище, яке вразило апарат державної влади і управління, пов'язане з його розладом, коли представники апарату незаконно використовують своє службове становище в корисливих цілях, для особистого збагачення всупереч інтересам служби [2, с. 23]. Поняття корупції закріплено і в міжнародних нормативних актах.

Так, стаття 8 Конвенції ООН проти транснаціональної організованої злочинності, яка була підписана 12 грудня 2000 року в Палермо визначає, що корупція це умисні кримінально-карані діяння, до яких відносяться :

а) обіцянка, пропозиція або надання державній посадовій особі, особисто або через посередників, будь-якої неправомірної переваги для самої посадової особи або іншої фізичної або юридичної особи з тим, щоб ця посадова особа вчинила яке-яку дію чи бездіяльність при виконанні своїх посадових обов'язків;

б) вимагання або прийняття державною посадовою особою, особисто або через посередників, будь-якої неправомірної переваги для самої посадової особи або іншої фізичної або юридичної особи з тим, щоб ця посадова особа вчинила будь-яку дію або бездіяльність при виконанні своїх посадових обов'язків.[3]

У документах ООН про міжнародну боротьбу з корупцією дано визначення «Корупції» - як зловживання державною владою для отримання вигоди в особистих цілях, в цілях третіх осіб або груп.

З даного визначення видно, що корупція, як соціально-негативне явище

завжди пов'язана з державною службою та державною владою. Корупція, як зловживання владою, може здійснюватися для отримання вигоди не тільки в цілях особистого, але і корпоративного, кланового інтересу. Спираючись на світові наукові дослідження, корупція є найбільшою перешкодою для економічного зростання і розвитку будь-якої держави, здатною поставити під загрозу будь-які перетворення та реформи в ній. У більшості європейських країн корупція кримінально каране діяння. Одним словом корупція - це перш за все антисоціальна явище, яке руйнує державу та суспільство з середини.

Як показує практика, найбільш ефективним способом боротьби з корупцією є викоренення передумов що її створюють. Основоположними з них є економічні, позбавитися яких швидко просто не можливо. Це дуже довгий процес що потребує серйозних економічних, політичних та інших реформ, а відповідно значного строку й затрат. Натомість, для боротьби з корупцією можливе застосування також і адміністративних (вольових) методів, що не потребують таких значних витрат. Але, на жаль, всі ці дії неможливі без вдосконалення законодавчої бази.

Тож, на відміну від економічного методу, адміністративний повинен втілюватися в життя шляхом здійснення адміністративних (примусових) заходів, які часто мають обмежувальний та репресивний характер, при цьому його реалізація не

потребує значних витрат і часу, і фінансових ресурсів. Але для подолання корупції лише зміцнення контролюючих органів та створення інших антикорупційних інституцій недостатньо, потрібна також підтримка збоку державної влади.

З огляду на вищевикладене стає зрозумілим, що головним завданням публічної влади є впровадження відповідних нормативних актів які будуть відповідати нормам міжнародного законодавства, а разом з цим і посилять роль контролюючих органів. Так, Рада Європи рекомендує запровадження Кодексів поведінки на державній службі. Невід'ємною складовою у боротьбі з корупцією є залучення незалежних ЗМІ які будуть інформувати громадськість та плекати нетерпимість до цього явища в суспільстві. Згідно з результатами опитування, 33,5% респондентів розцінюють об'єктивність інформації ЗМІ щодо корупції як високу, а 44% – як часткову («іноді інформація об'єктивна, а іноді – ні»). О. Костенко акцентує увагу на тому, що моральний аспект подолання корупції є найважливішим [7].

Громадянське суспільство має знання, необхідні для вирішення питання, і зацікавлене в цьому, бо саме воно насамперед потерпає від корупції. Саме у суспільства є можливість виявляти, контролювати й запобігати проявам корупції на низовому рівні.

В чинному законодавстві України, а саме Законі України «Про запобігання корупції» у статті 1 дається законодавче визначення поняттю корупція : « корупція - використання особою, зазначеною в частині першій статті 3 цього Закону, наданих їй службових повноважень та пов'язаних із цим можливостей з метою одержання неправомірної вигоди або прийняття обіцянки/пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб або відповідно обіцянка/пропозиція чи надання неправомірної вигоди особі, зазначеній в частині першій статті 1 цього Закону, або на її вимогу іншим фізичним чи юридичним особам з метою схилити цю особу до протиправного використання наданих їй службових повноважень та пов'язаних із цим можливостей» [8].

Але, цілком доречним було б якщо законодавець зазначив, що таке протидія корупції, тому що це є основою реалізації діяльності держави і уповноважених органів що покликані протидіяти корупції, діяльності державних організацій, а також простих громадян.

Після інтеграційних процесів в Україні розпочався новий етап боротьби з корупційними правопорушеннями. На зміну старому Закону України "Про засади запобігання і протидії корупції" прийшов новий, Закон України " Про запобігання корупції " мета якого зводилася до організації та проведення антикорупційної діяльності, застосування превентивних антикорупційних заходів, а також усунення наслідків антикорупційних діянь.

І здавалося б, для протидії корупції є всі необхідні складові, тобто, і новий закон, і відповідні органи, але чого ж немає? Що потрібно зробити?

А зробити потрібно наступне:

1) Провести докорінні зміни в системі органів влади та державного апарату, тобто, провести реформування всієї структури керівного апарату держави.

2) Для кожної особи, яка здійснює владні повноваження започаткувати щоквартальне звітування в засобах масової інформації про те, що і в якій мірі було виконано, а чого не було виконано.

3) Підвищити заробітну плату державним службовцям з метою забезпечення якості виконання покладених на осіб повноважень;

4) Контролювати дані що подають державні службовці у майновій декларації та проводити перевірки їх діяльності та особистого життя у співставленні з їхніми доходами;

5) Разом з іноземними колегами розробити та внести зміни до законодавчих актів України, спільно координувати діяльність та співпрацювати у сфері протидії цьому негативному явищу;

б) Зробити щоб корупціонерам обов'язковою умовою було невідворотність покарання за вчинення корупційного діяння, або невідповідності його способу життя отриманим доходам;

Відповідно до цього закону, а саме статті 11, вся надія у боротьбі з корупцією покладається на Національне агентство з питань запобігання корупції. Для того, щоб діяльність даного агентства була не лише на папері, законодавці впровадили щорічний звіт про те, що і якій мірі було здійснено.

Звісно, швидко та повністю подолати корупцію не можливо, це утопія, проте потрібно задіяти всі наявні в суспільстві можливості та провести всі державні необхідні заходи щодо протидії їй.

Але, на превеликий жаль, поки що ми не можемо побачити того, що чиновники реально почали працювати, всі зусилля вони докладають лише приймаючи все нові і нові закони, користі з яких не багато, оскільки самі ж чиновники не зацікавлені в тому, щоб почати діяти, щоб змінюватись.

Корупція буде завжди там, коли у особи буде дозвіл та право вирішувати вашу справу за розпливчастими критеріями. Тому, для запобігання корупції не потрібно створювати органи, для боротьби з корупцією, а почати здійснювати реформи. Потрібно проводити перш за все економічні реформи, щоб знищити осередок процвітанню корупції, оскільки за нестабільної економічної ситуації, слідкувати за станом корупції дуже важко. Потрібно міняти ментальність, не давати хабаря, а погоджуватись на ті умови, що пропонує чиновник, нехай це буде довго, нехай це буде коштувати терпіння і нервів, але це буде законно, це буде нормально, це збереже ваші гроші. Якщо чиновники не можуть самі поміняти, ми з вами повинні їх міняти своїми вчинками. Потрібно чітко контролювати органи, що протидіють корупції, щоб не сталося так, що ці органи будуть більш корумпованими, ніж ті, з якими вони повинні боротися. Якщо все це буде виконуватись хоча б в незначній мірі, на нашу думку, це призведе до позитивних змін як с суспільстві, так і в державі в цілому.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Яблоков Н.П. Криминалистика: учебник для вузов и юрид. факультетов / Н.П. Яблоков. – М.: ЛексЭст, 2003. – 376 с.

2. Багрий-Шахматов Л.В. Уголовно-правовые и криминологические проблемы коррупции, теневой экономики и борьбы с ними / Л.В. Багрий-Шахматов. – Одесса: Ластар, 2001. – 530 с.

3. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності (укр/рос) Прийнята резолюцією 55/25 Генеральної Асамблеї від 15 листопада 2000 року (стаття 8).

4. [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://ukrbukva.net/page,7,102774-Osnovnye-napravleniya-bor-by-s-korrupcieiy-v-tamozhennyh-organah.html>

5. Гаращук В.М. Стратегія і тактика боротьби з корупцією. Концепція боротьби з корупцією в Україні. Міністерство юстиції України. Підготовчі матеріали. Координатор-центр правової реформи і законопроектних робіт при Міністерстві юстиції України / В.М. Гаращук. – К., 1997. – 245 с.

6. Пасхавер О. Антикоруційна спрямованість економічних та політичних реформ. Концепція боротьби з корупцією в Україні. Міністерство юстиції України. Підготовчі матеріали. Координатор-центр правової реформи і законопроектних робіт при Міністерстві юстиції України / О. Пасхавер. – К., 1997. – 245 с.

7. Костенко, О. М. Корупція як проблема політичної кримінології / О. М. Костенко // Правова держава : щорічник наук. пр. / НАН України. Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. – К., 2003. – Вип. 14. – С. 386 – 389.

8. Закон України «Про запобігання корупції» // [електронний ресурс] Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОКАЗІВ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ ПРОЦЕСУАЛЬНОМУ ПРАВІ

Турнітько В.В.

Студентка II курсу, Юридичного факультету

Сумського державного університету

Науковий керівник: Колеснікова М.В.

к.ю.н., старший викладач кафедри АГПФЕБ

Сумського державного університету

Для справедливого вирішення адміністративної справи важливе значення становлять докази. Доказами в адміністративному судочинстві, відповідно до ст. 69 КАС України, є будь-які фактичні дані, на підставі яких суд встановлює наявність або відсутність обставин, що обґрунтовують вимоги і заперечення осіб, які беруть участь у справі, та інші обставини, що мають значення для правильного вирішення справи [1].

Особи, які беруть участь у справі та обґрунтовано вважають, що надання потрібних доказів стане згодом неможливим або ускладненим, мають право просити суд забезпечити ці докази. Забезпечення доказів також може здійснюватися і за заявою заінтересованої особи до відкриття провадження у справі [1].

Неможливість надання (одержання) доказу може бути пов'язана з майбутнім знищенням, зіпсуттям доказу, очікуваною смертю свідка тощо, а ускладнення в наданні доказу може бути зумовлене обставинами, які вимагатимуть додаткових зусиль, витрати часу та коштів (наприклад, особа, яка може бути свідком, виїжджає за кордон) [2, ст.127].

Забезпечення доказів – це збір судом доказів до відкриття провадження у справі або ж на стадії підготовчого провадження, якщо надання цих доказів до початку судового розгляду стане неможливим або ускладненим. Докази також можуть бути забезпеченими в період між судовими засіданнями щодо розгляду адміністративної справи, і навіть в апеляційному провадженні.

Існують різноманітні способи забезпечення доказів. Ним можуть бути допит свідків, призначення експертизи, витребуванням та оглядом письмових або речових доказів, у тому числі за місцем їх знаходження та інші [1]. Зачасту в судовій практиці зустрічається поєднання кількох способів. Наприклад, витребувані письмові докази можуть бути негайно оглянуті судом, а в разі сумніву щодо їх оригінальності призначається експертиза письмових доказів стосовно факту їх підроблення.

Також забезпечуючи доказ, потрібно мати на увазі, що суд не здійснює його дослідження та оцінку. Він зобов'язаний з'ясувати та зафіксувати всі властивості доказу, які надалі можуть мати значення для встановлення обставин у справі.